BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

No. 94. 1831

Zondag, den 8ten Mei.

SCHUTTERIJ.

OPROEPING TOT DE INSCHRIJVING VOOR 1831.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Stad BREDA, gelet op de Wet van den 15den April 1827, omtrent de oprigting der Schutterijen, houdende:

» Alle Ingezetenen van het Rijk, die op den 1sten January van ieder jaar zijn 25ste jaar zijn ingetreden, en zijn 34ste niet voleindigd zullen » hebben, zal, ingevolge de bepalingen dezer Wet, daartoe opgeroepen, zijn » de, verpligt wezen de Schutterlijke dienst uit te oefenen."

Alsmede gelet op de Artikelen 3, 5 en 7 van Z. M. Besluit van 21 Maart 1828 (Staatsblad n°. 6), volgens welke de Inschrijving jaarlijks zal moeten plaats hebben *voor den 1sten Junij*, en zich zal bepalen tot zoodanige Ingezetenen, die op den 1sten January te voren, hun 25ste jaar zijn ingetreden; terwijl de Registers moeten worden geopend op den 15den April en op den 1sten Junij daaraanvolgende gesloten, waartusschen veertien dagen voor de inschrijving aan de belanghebbenden bij Publicatie zal behooren te worden kennis gegeven.

ROEPEN mitsdien bij deze op, alle Mannspersonen, Ingezetenen dezer Stad, welke op den 1sten January 1831 hun 25ste jaar zijn ingetreden, en alzoo geboren zijn in den jare 1806, en ten oogmerke, dat zij zich zullen doen inschrijven ter Stadhuize van Breda, van *Maandag den* 16*den* tot en met *Zaturdag den* 21*sten dezer* aanstaande, telken dage des morgens van *negen* tot *twaalf*, en des namiddags van *drie* tot *vier* uur.

Met vermaning, om, voor zoo verre de in de termen vallende Personen, niet binnen deze Stad zijn geboren, zich tijdig van een *geboorte extract* op ongezegeld papier afgegeven te voorzien, en zich alzoo van hunnen *juisten* ouderdom te verzekeren, ten einde de inschrijving *behoorlijk* geschiede, en zij niet komen te vervallen in de strafbepalingen bij art. 9 der Wet van 15 April 1827, op de verzuimde inschrijving gesteld.

Dienende voorts tot nadere aanduiding der Personen die tot de inschrijving verpligt zijn, de volgende bepalingen van de evengenoemde Wet:

» Art. 2. Als Ingezetenen worden, met betrekking tot de toepassing dezer Wet beschouwd:

» *a.* Alle Nederlanders binnen het Rijk hun gewoon verblijf houdende.

» *b.* Alle Vreemdelingen, binnen het Rijk woonachtig, welke hun vaderland verlaten hebben, ten einde zich elders te vestigen, zullen hebben aan den dag gelegd, hetzij » door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het verkrijgen » van den zetel van hun vermogen, en de hoofdmiddelen van hun bestaan."

» Art. 7. Zij die in méér dan eene Gemeente hun gewoon verblijf houden » of den zetel van hun vermogen hebben gevestigd, zullen tot de inschrijving » verpligt zijn, binnen die Gemeente alwaar eene Dienstdoende Schutterij » aanwezig is."

» Bijaldien in die verschillende Gemeenten *alleen* Dienstdoende of *alleen* Rustende Schutterijen bestaan, zullen zij zich doen inschrijven in de Gemeente alwaar zij voor de personeele Belasting zijn aangeslagen; en de » Ambtenaren in die Gemeente, alwaar zij *Ambtshalve* verpligt zijn hun verblijf te houden."

» Art. 9. Die bevonden zullen worden zich niet voor den 1sten Junij te » hebben doen inschrijven, zullen door het Plaatselijk Bestuur *Ambtshalve* ingeschreven worden, en door den Schuttersraad, worden verwezen tot eene » geldboete; terwijl zij daarenboven zonder Loting bij de Schutterij zullen » worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien » bestonden."

Met waarschuwing voorts, dat bij art. 6 is bepaald, dat de inschrijving moet geschieden, *zonder onderscheid of men vermeenen mogt, al of niet tot de dringstellen of uitgeslotenen te behooren.*

Zij worden verder bij deze, volgens art. 4, van Z. M. Besluit van 21 Maart 1828 (Staatsblad n°. 6), mede tot de inschrijving opgeroepen, diegenen, welke, schoon in andere Gemeenten ingeschreven, sedert de laatste inschrijving binnen deze Stad zijn komen wonen; alsmede *Vreemdelingen*, die, sedert die inschrijving, in de termen gevallen zijn, om volgens art. 2 der Wet als Ingezeten te worden beschouwd, welke inschrijving zal geschieden in dat Register, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren; en ten opzigte van welke Personen, naar aanleiding van art. 17 van gedacht Besluit, na het eindigen der loting, eene *naloting* zal plaats hebben, moetende de zodanige *de eene quo*, overeenkomstig art. 27 der Wet en de deswegens, nader bij Reglement van Z. E. den Heere Gouverneur der provincie Noord-Brabant, van 18 Februarij 1829 A. n°. 5 (Provinciaalblad n°. 24), medegedeelde elucidatie, hunnen dienstijd bij de Schutterij van derzelver nieuwe woonplaats, alsnog naar behooren volbrengen, en dezelven volgens art. 10 van voorgemelde Z. M. Besluit van 21 Maart 1828, met en benevens diegenen, welke zich niet hebben doen inschrijven en zonder loting zijn ingelijfd, alsmede de vorigmaal denk vrijgestelden, welker vrijstelling is komen te vervallen, aan het hoofd der Alphabetische Lijst gebragt worden.

Wordende eindelijk, naar aanleiding van art. 9 van Z. M. Besluit van den 7den September 1828 (Staatsblad n°. 55), bij deze, mede opgeroepen, alle ongehuwde *Gehuwden* en *Weduwenaars*, één of meer Kinderen hebbende, die door sterfgevallen of anderzins in de termen vallen, om in de *eerste klasse* te worden overgebragt om daarvan op de voorstelde inschrijving hiervorengemelde bepaalde dagen, kennis te geven, met waarschuwing, dat wanneer deze kennisgeving mogt worden verzuimd, en de nalatige ten gevolge van dit verzuim, niet bij de Schutterij te ingelijfd geworden, deswege door het Stedelijk Bestuur *Ambtshalve* moet worden opgemaakt, en dan de bevorgde Reglements straffen, ten einde de Strafbepaling van art. 1 der Wet van 6 Maart 1818 (Staatsblad n°. 12), op den nalatigen toe te passen, als wanneer hij bij de Schutterij zal worden ingelijfd, tegen ontslag van hem, die in zijne plaats is opgeroepen.

Breda, den 2den Mei 1831.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Mei.

Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is gisteren van hier naar 's Hage vertrokken.

— De kompagnie vrijwillige flankeurs der Groninger Hoogeschool, welke wij nog onlangs met zoo veel belangstelling deze vesting zagen doorkruisen, is sedert eenige dagen te Oudenbosch, eene streek niet ver van hier gelegen, gekantonneerd. Men [illegible] de gastvrije wijze, waarop deze kompagnie door de [illegible] plaats is, ontvangen geworden. In de meeste huizen [illegible] jonge lieden geenszins als gewone soldaten, maar veeleer als vrienden of leden der familie zelve behandeld en genieten, al die onderscheiding, waarop lieden van een' fatsoenlijken stand aanspraak kunnen maken. Inzonderheid verdienen de leden der regering van Oudenbosch, en bovenal derzelver waardige hoofd, de heer *Hoevijn*, die provisioneel de functien van Burgemeester waarneemt, allen lof door den ijver en de bereidvaardigheid, welke zij aan den dag leggen, om in al de belangen der kompagnia te voorzien. Het een en ander strekke ten bewijs van den goeden geest, welke de ingezetenen van Oudenbosch bezielt, dezen zich zoo veel mogelijk bevlijtigen, om de beschaafde zonen des Vaderlands eenigzins schadeloos te stellen voor de opofferingen en ontberingen, welke deze zich in de dienst van dit Vaderland wel willen getroosten.

— Men schrijft ons uit Axel, onder dagteekening van den 4den dezer het navolgende:

» Gisteren avond verspreidde zich het gerucht, dat de muitelingen voornemens waren, om in den nacht, met eene aanmerkelijke magt, op *Hulst* en *Axel* aan te rukken. Deze inding welke eenigen grond van waarschijnlijkheid scheen te hebben, deed de geestdrift der schutters en linietroepen alhier in bezetting, ten top stijgen, daar zij den oogenblik genaderd dachten, dat zij zich aan den vijand zouden kunnen wreken, wiens tegenwoordigheid bij en op onze grenzen zij zoo lang *straffeloos hebben moeten dulden*. Met voorbeeldelooze snelheid waren alle maatregelen genomen, om het verwaten Belgen-ras af te wachten; aan alle uitgangen der stad, waar men den vijand verwachten kon, waren in een oogenblik de kanonnen geplant; de geheele bezetting was slagvaardig; talrijke patrouilles doorkruisten den ganschen nacht het grondgebied buiten de stad, doch de wensch onzer dapperen werd niet vervuld; de vijand heeft zich te vergeefs laten wachten. Hebben wij vroeger het gemis van den braven kolonel *Bageleer* betreurd, wij vinden dat gemis thans vergoed in de aanwezendheid van den opgemoedigen kolonel *Boelard van Tuijll*, wiens activiteit [illegible] loopen nacht voorbeeldeloos is geweest."

— Wij lezen in de Rotterdamsche Courant van [illegible]:

» Sedert eenige dagen heeft zich het gerucht verspreid, dat onze zeemagt toelaat, dat schepen van Antwerpen zich onder belgische vlag op de Schelde vertoonden. Heden vernemt men dat het aan kleine vaartuigen, welke [illegible] die stad naar beneden zeilen, vergund is de belgische vlag te voeren, wijl aldaar beide oevers tot vijandelijk grondgebied behooren, waar dezelfde vlag op forten en terreinen wapt, en dat alleen die rigting alleen de schepen magt voor Antwerpen [illegible], doch dat dit aan geen schip of vaartuig vergunning wordt van Antwerpen naar beneden, tegen de militaire linie aan te schepen, hetwelk dan ook geen plaats heeft gehad en stiptelijk zijn zou, met de aan die vaartuigen [illegible] orders."

Wij hebben ons met voordacht onthouden van dit gerucht, dat

ons reeds bijna zes dagen geleden ter oore gekomen is, en dat door de Noord-Star en andere bladen is medegedeeld geworden, te melden, uit [illegible] van de verontwaardiging onzer lezers te wekken, en wenschen van ganscher harte, dat de zaak [illegible] toedraagt, gelijk de Rotterdamsche courant vermeldt.

"In [illegible] Kamer der afgevaardigden te Frankrijk, [illegible] was van de emigranten duizend millioenen tot schadeloosstelling te geven, riep de generaal Foy uit: » Hoe duizend millioenen, mijne heeren! Weet gij wel, wat gij de natie meer francs afvordert dan er minuten sedert de geboorte van den Heiland verloopen zijn....." Over [illegible] de aanmerking der generaals zeer gelagchen, welke desniettemin uiterst juist was, want, op het einde van [illegible], ontbraken er nog 23,095,920 minuten aan de duizend-maal duizend. Dit is gemakkelijk na te gaan, als men slechts achtien honderd en dertig jaren, van 365 dagen ieder, berekend, hebbende 24 uren van 60 minuten (1).

— Wij hebben berigten uit Warschau, loopende tot den 28sten april. Onder dezelve zijn eenige rapporten van den poolschen opperbevelhebber Chrzynecki. In deze rapporten, zoo min als in de Warschausche nieuwspapieren, heerscht niet meer dien hoogen, opgeblazen toon, welken wij nog kort geleden gewoon waren, in dezelve aan te treffen, maar wij bespeuren eerder eene diepe ontmoediging. Ook schijnen de poolsche zaken ten einde te loopen; anders uit de rapporten, zoo wel als uit gezegde couranten, blijkt, dat het poolsche leger, sedert drie dagen, onder gedurige gevechten en schermutselingen, naar den kant van Praga terug getrokken is; het poolsche hoofd-kwartier, dat den 26sten nog te Minsk stond, was den volgenden dag achterwaarts naar Milosna verlegd. Op den 28sten was de poolsche achterhoede, bij Minsk, in een zeer ernstig gevecht gewikkeld geweest, hetgeen dan ook, hoezeer het tot dus verre niet tot eenen geregelden veldslag gekomen was, aanleiding tot gezegden terugtogt van het poolsche leger moet hebben gegeven, hoewel de Polen echter niet erkennen, maar dien terugtogt verder aan het schrander beleid van hunnen aanvoerder toeschrijven, die (zoo als de technieke term, daar wij meenen, in geval een leger gesla[illegible]en is, luidt) *zijne magt geconcentreerd heeft.*

Berigten uit Wilna en Lithauen melden insgelijks, dat de geest drift onder de opstandelingen, die grootendeels door ruime uitdeelingen van brandewijn opgewekt en aan den gang gehouden worden, merkelijk begint te bekoelen. Eenige aanvoerders waren reeds door hun eigen volk doodgeschoten, terwijl andere aanvoerders zich slechts door eene buitengemeene gestrengheid staande hielden. De leden van [illegible] zogezegden insurgent, die slechts den wensch duchtte uiten, om tot zijnen[illegible] terug te keren, zonder barmhartigheid deden ophangen.

's Gravenhage, den 6den Mei.

Bij eene resolutie van het hoofdbestuur der directe belastingen, enz. van den 31sten Maart jl., is te kennen gegeven, dat onder de acten, bedoeld bij art. 1 van Zr. Ms. besluit van 20 januarij dezes jaars, (waarbij bepaald is geworden, dat van 1 Maart voortaan, de processen-verbaal en verdere akten van vervolging, in het vak der directe belastingen, enz. in debet, voor zegel zullen worden geviseerd en geregistreerd), geenszins begrepen zijn de akten van vervolging *wegens de invordering* van directe belastingen en welke voortspruiten uit [illegible] verklaarde kohieren.

— De gouverneur onzer provincie heeft, bij eene circulaire van 25 april, na genomen overleg met het departement van Binnenlandsche Zaken, de plaatselijke besturen aangeschreven, dat zij de verslagen over het armwezen, in 1830, zoo veel mogelijk verbeterd, hem behooren te zenden voor of uiterlijk op den 28 Mei dezes jaars; hebbende men het overigens raadzamer geacht het verzenden der inrigting van de daartoe betrekkelijke tabellen, uit te stellen tot het volgende jaar.

Vlissingen, den 5den Mei.

Maandag jl. vertrokken van hier de 1ste en 2de kompagnie der zeeuwsche mobiele schutterij naar het land van Kadzand; deze kompagnien zullen spoedig door andere sterke kompagnien gevolgd worden; ook denkt men dat het reserve-bataillon der 17de afdeeling infanterie zich spoedig naar Staats-Vlaanderen zal begeven.

Volgens berigten van voor Antwerpen, hebben de Belgen alaar een vaartuig, hetwelk gebezigd wordt om water naar onze oorlogschepen te brengen, en gewoonlijk de waterschuit genoemd wordt, bij *overrompeling genomen* en in het Bassin gesleept; dit vaartuig was niet gewapend en door een schipper en 2 knechts bemand, die schepen met gewapende *roovers* hebben die luiden[illegible] verrigt!!! Wanneer toch zal het uur der vergelding slaan; wanneer zal men den hoon, die onze door alle wereldd[illegible] gerespecteerde vlag, door snoode eedverbrekers wordt aangedaan, door de schitterendste wraak uitwisschen; onze dappere matroozen bruisen van woede te haken naar het oogenblik, om die ellendigen te bewijzen, wat de Hollandsche marine vermag, wanneer zij zich door een hoop [illegible]buiters, [illegible] Wij hopen dat er van hooger hand krachtdadige eischen om voldoening, voor dezen schandelijken roof zullen worden gedaan.

De grenzen van Zeeuwsch-Vlaanderen zijn door de Belgen sterk bezet; ook van onzen kant wordt alles nog dagelijks versterkt.

De *Zeeuw* is bijna gereed; dat [illegible] zal weldra eene geweldige batterij *zwaar geschut* aan boord.

BELGIE.

Antwerpen, den 4den Mei.

(*Vervolg.*)

Tusschen den nacht van den 1sten op den 2den dezer, is er eene waterschuit genomen, welke [illegible] der flotille bragt. De schipper is ter dispositie van den [illegible] militair gesteld, ten einde voor een martiaal geregtshof te worden gebragt, als hebbende betrekkingen met den vijand onderhouden. In de schuit zijn onderscheiden kwitantien van ladingen water gevonden, aan de onderscheiden voor onze stad gestationneerde vijandelijke vaartuigen geleverd (*vergelijk art. Vlissingen hierboven*).

— De kolonel *Delescaille*, belast met de organisatie van het 12de regiment infanterie, hetwelk uit de 2de, 4de en 6de bataillons vrijwilligers, alsmede uit het belgisch-parijsch legioen zal worden samengesteld, zal zich desvoegens te Boom plaatsen. Deze bataillons zullen, tot aan derzelver complete organisatie, in de omliggende dorpen gekantonneerd worden.

— Het schijnt, dat er eene zeer actieve correspondentie tusschen de Citadel en het hoofdkwartier te Antwerpen plaats heeft, betrekkelijk het opwerpen van twee batterijen op den over der Schelde nabij het fort Burght. Kwaadwilligheid en vrees hebben eene vijandelijke kleur aan die correspondentie verondersteld; en van daar zijn die onrustbarende tijdingen gekomen, welke zich verspreid hebben met die snelheid, waarmede gewoonlijk noodlottige gerachten worden aangenomen. Wij kunnen verzekeren, dat deze correspondentie in de allergeruststellendste bewoordingen en in den besten geest plaats heeft, dat er, tot dus verre nog geene gegronde vrees voor eenige vijandelijkheden bestaat en dat de wederzijdsche positie van beide partijen geen dreigend of onmiddelijk gevaar laat voorzien.

— Het eskader voor onze stad heeft geene veranderingen ondergaan en de positie der oorlogschepen is nog altoos hetzelfde.

Luik, den 5den Mei.

Men leest in den Brusselschen *Courrier*:

» Wij schamen ons het te zeggen, dat in eene kleine belgische stad, een tiental lieden, door hunnen burgemeester ondersteund, geweigerd hebben, de onafhankelijkheid van het land te bezweren en daartegen *geprotesteerd* hebben."

Het dagblad *l'Industrie*, in antwoord hierop, zegt het volgende:

» De *Courrier* bedriegt zich; het zijn noch tien, noch honderd, noch duizend personen, die geprotesteerd hebben tegen de beperkingen, die de brusselsche factie vothoudt aan het woord *onafhankelijkheid* te geven. Het is de geheele bevolking der waalsche provincien, waar de stad Verviers zoo koeltjes het waardig orgaan van is geweest, en het is niet met opzigt tot den eed en bij deze gelegenheid alleen, dat zij van hare gevoelens heeft doen blijken; zij heeft niet opgehouden dezelve te openbaren in de dagbladen, die haar ten volk strekken, en op de nationale tribune door dezelven harer gedeputeerden, die de edele taak om die openbaar te maken op zich genomen hebben.

Dat die van den *Courrier* hunne pen bevroeden, om hunne[illegible] de meest onvereenigbare stukken voor te slaan; om de tegenstrijdigste kandidaatschappen te ondersteunen, daar, geen, [illegible] aan te twijfelen, die eene is schandelijk te doen en te zeggen; want de onafhankelijkheid dier heeren is niet dan verslaving, [illegible] en schandelijkheden daargelegd in den moedigen harten en edelhartigen, die de *vrijheid*, de *onafhankelijkheid* willen, niet ten voordeele van sommige eerzuchtigen, eeniger [illegible], maar ten al de bouwsteenen van leven en voorspoed, met de waarborgen van orde en duurzaamheid, noodzakelijk om aan het land en deszelfs bewoners zoo wel de zedelijke als stoffelijke verbeteringen te verschaffen, die de revolutie hun toezegde en die zij ten koste van hun bloed en edelmoedige opofferingen gekocht hebben.

Namen, den 3den Mei.

De ingezetenen onzer stad, verontwaardigd over het gedrag en de dubbelhartige handelwijs van den generaal *Goethals*, hebben eene protestatie opgemaakt, die naar den tegenwoordigen [illegible] den, reeds is zij met talrijke onderteekeningen bedekt, en dat van de

(1) De generaal *Foy* schijnt de schrikkeljaren niet medegerekend te hebben.

achtenswaardigste lieden, wier getuigenis onwraakbaar is, zoodat er al veel in het werk zou moeten gesteld worden, om den indruk er van te verzwakken. Deze protestatie luidt als volgt:

Mijnheer de Regent,

De proclamatie door den generaal *Goethals* aan de inwoners van Namen, geadresseerd, schijnt te willen doen verstaan geven, dat de bergers vrijwillig het vierde bataillon vrijwillige tirailleurs, ontvangen en gehuisvest zouden hebben. De ondergeteekenden, inwoners der stad Namen, verklaren dat dit voorgeven ten eenemale valsch is.

Allen protesteren tegen den willekeurigen maatregel, dien de generaal *Goethals* genomen heeft, en degenen onder hen, die van deze krijgslieden hebben ingenomen, getuigen het alleen met oogmerk gedaan te hebben, om eenen strijd voor te komen, die de nadeeligste gevolgen kon na zich slepen.

Wij hebben de eer, enz.

(Volgen de onderteekeningen van al de voornaamste ingezetenen.)

FRANKRIJK.

Parijs, den 2den Mei.

Op den 30sten jl., 's Konings naamdag, heeft de Koning de felicitatien van alle hooge staats-ligchamen en van alle aanzienlijke beambten ontvangen. De groote revue over de nationale garde, die gisteren zou hebben plaats gehad, is echter, uit hoofde van het slechte weder, tot Zondag den 8sten verschoven. Bij gelegenheid van 's Konings verjaring zullen eenige tot vesting-arbeid verwezene militairen, welke zich door hun goed gedrag hebben onderscheiden, gratie bekomen niet alleen, maar zullen ook sommige onder hen weder tot de achtere dienst worden toegelaten. Alle scheuvelburgen hadden, volgens gewonte, in den avond van den 30sten, gratis gespeeld.

— De Prins van *Saksen-Coburg* wordt ieder oogenblik binnen deze stad verwacht; het oogmerk zijner komst is voor als nog een geheim.

— De minister voor het openbaar onderwijs en de eeredienst heeft, bij besluit van den 30sten April, den vermaarden *Broussais* tot den leerstoel voor de algemeene pathologie en thérapeutica benoemd, welke, bij ordonnantie van den 16den Februarij 1831, bij de faculteit der geneeskunde te Parijs is ingesteld.

— De terugroeping van den generaal *Guilleminot* (*zie ons voorlaatste nummer*) wordt algemeen toegeschreven aan het inleveren van eene nota bij den Divan, waarin hij denzelven de gunstige gelegenheid had doen gevoelen van eene zijdelingsche bedreiging van oorlog, om daardoor van het vervullen der voorwaarden van het jongste traktaat af te komen. De generaal *Guilleminot* had gevraagd in Frankrijk te mogen terug komen; maar de wijze, op welke zijne hervatting aangekondigd is gevoeld, teekent duidelijk eene ongenade.

— Eenige dagbladen spreken op nieuw van het omverwerpen van het ministerie des heeren *Perrier* en, zeggen, dat hetzelve door afgevaardigden van de uiterste linkerzijde zou vervangen worden. Deze tijding is valsch en belachelijk. Een uit de uiterste linkerzijde zaamgesteld ministerie zou eene ramp voor Frankrijk en voor geheel Europa zijn, hoewel men vrij zeker wezen kan, dat ieder met eene buitengewone oppositie bezield man zijne geestvervoering aan de deur van het ministerie nederlegt, aangezien alsdan de leerstellingen van het gezond verstand bij hem boven de liefde tot eene ijdele volksgezindheid beginnen te drijven.

— Sedert eenigen tijd strekt de prins *de Talleyrand*, die minister van alle tijden en van alle gouvernementen, ten doel aan de benedelste spotternijen. Onlangs werd hij in een dagblad uitgemaakt voor een kerkelijk, republikeinsch, keizerlijk en koninklijk gezinde, betwelk zich, na de galvanieke kolom eener nieuwe revolutie wederom zoekt op te richten.

Wat ons betreft, wij zien in het gedrag van den heer *Talleyrand* slechts, dat hij voor alle met de daad bestaande gouvernementen is, en deze allen met gelijken ijver dient. Hij is daarenboven de geestigste man van geheel Frankrijk, van het land, dat wel het land der geestigheden mag genaamd worden; zijne aardigheden en puntige gezegden hebben nooit het bespottelijke gepaard, zoo als de republikeinsche bespottelijkheden, als die der willekeur.

ENGELAND.

Londen, den 4den Mei.

De berigten omtrent de verkiezingen der leden voor het nieuw Parlement luiden zeer gunstig voor de zaak der hervorming, en men berekent reeds, dat zij op eene meerderheid van honderd stemmen zal mogen rekenen. De generaal *Bascotte*, wiens aanstaand vertrek naar Portugal het aannemen van de vorige zitting heeft belet, is te Liverpool, welke stad hij in het huis der gemeenten vertegenwoordigde, door het volk met luide teekenen van misnoegen ontvangen en schamper bejegend geworden.

— De *Courrier*, die het plan om prins *Leopold* op den troon van België te plaatsen tegenwoordig zeer wenschelijk vindt, beweert echter, dat de Prins meerder zekerheid voor zijn geluk als koning van dat land hebben moet, dan de betuigingen der commissarissen, dat de natie zich met geestdrift voor zijnen persoon verklaart, alvorens te besluiten den hoogen rang te verlaten, dien hij in Engeland bekleedt.

— De fransche consul te Lissabon, geene genoegdoening van het portugesche gouvernement kunnende erlangen voor de beleedigingen en mishandelingen, twee fransche onderdanen, den heeren *Sauvinet* en *Bonhomme*, aangedaan, heeft Portugal verlaten met een vijftigtal Franschen, die zich ook ingescheept hebben. De intendant-generaal der police van Portugal heeft daarom een eclat uitgevaardigd, waarbij hij het gerucht tegenspreekt, dat de fransche onderdanen sedert het vertrek van den consul hunner natie geene veiligheid of gastvrijheid in Portugal zouden ondervinden, en zegt een iegelijk waarschuwt, zich te onthouden van alle gesten om de Franschen te honen of te verontrusten.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 26sten April. (1)

Het gisteren, volgens brieven van de poolsche grenzen, alhier verspreide gerucht, van eene door den generaal *Dwernicki* op den russischen generaal *Rudiger* behaalde overwinning bevestigt zich niet alleen niet, maar *Dwernicki* schijnt zelf, in een op den 24den dezer gehouden slag, een groot verlies geleden te hebben, en tot den terugtogt over de Vistula gedwongen te zijn. Hij werd, op den weg naar Duhno, [illegible] welke zelfs niet eens tot het korps des generaals [illegible] den, aangetast en trok haastig terug, aan den linkeroever [illegible] eene stelling trachtende te nemen, die hij nog met versterkte. Dit wordt ons nu officiel uit Lemberg gemeld, daarbij gevoegd, dat, te Brodij, het kanon duidelijk gehoord wordt. In laatstgemelde stad komen dagelijks russische ambtenaren, die voor de poolsche insurgenten gevlugt zijn. Men vraagt alhier dan, wat de generaal *Dwernicki* nu wel doen zal, als hij geheel en uit zijne stelling verdreven zal zijn? Sommigen zijn van oordeel, dat hij, in zulk een geval, zich naar Moldavie en Wallachije banen en zich onder bescherming der Porte stellen zal, zijne onderneming zal echter, volgens anderen, dagelijkenmaals niet, waarmede hij in Volhynie [illegible] aanhang zal vinden.

(1) Onderstaand berigt luidt geheel anders dan de berigten, welke wij in onze nommers van dingsdag en woensdag hebben medegedeeld; daar die berigten echter allen uit dezelfde bron [illegible], deelen wij die mede juist gelijk wij ze ontvangen hebben.

Mengelingen.

HERINNERING EN VOORBEELD.

Toen van Speyk op den 5den Februari, bewees, dat hij de eer der hem toevertrouwde vlag boven zijn eigen aanwezen stelde en eenen roemvollen dood verkoos voor een leven, dat hem steeds den hoon, zijner natie aangedaan, zoude herinnerd hebben, stond over dat edel bestaan slechts eene stem op. Niet alleen in Holland werd den held eene welverdiende hulde toegebragt. Ook elders erkende men in den Caesarism van onzen tijd, de waardigheid der ziel, waarvoor slechts dwazen of boeswichten ongevoelig kunnen zijn. De daad van van Speyk overtuigde den vijand van het bestaan van onzen stouten moed, en zelfs na de [illegible] tegen die ingenomen waren, huldigden in den vijandelijken [illegible] alleen den held, maar zelfs de natie, welke den [illegible] eenen opstap tot hoger nieuwe geschiedenis mogt [illegible]

Zulk een groot voorbeeld kon hier anders dan de [illegible] ten onzer strijders verhoogen. Het ligt geen twijfel [illegible] ring van van Speyk is, bij hen te gemoet [illegible] waarborg der overwinning. Wanneer [illegible] slechts een klein gedeelte der voornaamste [illegible] kleineren kring, *zeven vuuren*, het voorbeeld van den edelen weg knaap volgen, in Holland, hoe klein [illegible] onoverwinnelijk.

Het is genoeg ons voorgesteld, om in eene ontwikkeling der nooit genoeg veroordeelde daad te [illegible] behoort tot die, welke reeds bij derzelver eerste verschijning treffen en roeren moeten. Hij die daarvoor zijne bewondering terug houdt, tot na daarop alle mogelijke redenen te hebben toegepast, [illegible] die voor het gevoel en voortreffelijke geschapen is.

Bewondering is hier echter, in het belang des Vaderlands, niet genoeg. Navolging wordt geëischt. En wel: navolging in uitge-

breiderend en algemeenere zin, dan bij eene oppervlakkige beschouwing toeschijnt. De daad van *van Speyk* laat zich, kortelijk, ook door deze woorden omschrijven: zij is een *verkiezen van een roemvol vergaan boven de onderwerping aan muiters*. Die keuze is algemeen bewonderd; zij verschaffte ook aan de zaak, voor welke zij plaats had, onschatbare voorregten, en bewees, ontegensprekelijk, dat het eenige middel, hetwelk met vrucht tegen den alles beheerschenden en alles vernielenden stroom der revolutie aan te wenden was, in krachtbetoon, in standvastigheid, in geheele verloochening van zich zelven bestond. De muiters, die de groote mogendheden van Europa trotseerden en smaadden, beven bij den aanblik van eene kleine kanonneerboot! Mogt deze laatste dan een voorbeeld voor de eersten wezen? Mogten de Vorsten het inzien, dat, hunne troonen even zeer bedreigd worden als de boot van *van Speyk* het was, het eenig middel tot demping van den algemeenen opstand in droedige vollharding, en niet in zwakke onderwerping bestaat? Moet de beschermheer der groote kist, door zijne gedragingen, in strijd zijn met den lof, den beschermheer der kleinen waardig toegezwaaid? En zoo er in de betrekkingen der volken pligten mogen bestaan, die hem het staken van den mand in het kruid, voor als nog verbieden, geene pligt kan er dunkt ons bestaan, die verbieden kan de der des landsbodem Oszelfs *bestaan* te verkiezen. De (1) grootste bevelvoerder in onzen strijd met Spanje kende dat verbod niet, en ieder weet, wat ook toen de keuze van de eer boven het leven groote dingen voortgebragt heeft. De eer [illegible] in het gevolgde leven leerde het onschikkelijkheid, onzag voor hem, die ons benaauwde, toverde ons slechts verachting en vergelding op, Hemelbestuur alleen kan ons de overwinning op en de beschutting van onzen vijand verzekeren.

Deze Vorst heeft zich echter, door concessien aan opperige onderdanen, de kroon vaster op het scheeder gedrukt. Meer dan een hoofd, dat dien weg, uit de leven verloren. Waar dit toe gedaan heeft, als de geschiedenis het leert, is het verkiesbaar in deze strijd te zijn in ballingschap op het schavot te sterven? Mogt deze waarheid den Vorsten voor oogen zijn, van wier houding de herstelling van vrede in het geschokt Europa afhangt! Mogten zij door onafhankelijkheid in de verdediging hunner regten, door ongeopende toevlugt in het waar belang des volks zijn, de onafhankelijkheid, de onbegrensde verspreiding der grondbeginselen van vrede en geluksemmil dubbel gezegende vruchten geven! Mogten zij, hoe onbehaaglijk de houding der vreemden moge wezen, dat de onmogelijkheid waardig zijn. Zóó, gelijk wij onlangs in een onuitgegeven gedicht, op de tegenwoordige omstandigheden toepasselijk, lazen:

Leve in ons de geest der Vaderen!
Zoo dat als eenmaal ons lot,
Onduldbaar geheeten mag anderen,
't Niet bij onze grafterp bloost;
Of, wanneer wij zinkend buigen,
Kindigend ons volksbestaan,
Wel te overwinnen hoog getuigen.

(1) *Aan de Redactie der Bredasche Courant.*

Mijnheer de Redacteur!

Als bestendige lezer uwer geachte courant, nemen wij de vrijheid u te verzoeken, om eene kleine vraag daarin voor te stellen, als is: Zoude men naar billijkheid niet mogen verwachten, dat, dewijl er zoo vele bezuinigingen worden daargesteld, men ook het oog vestigde op die ambtenaren, welke ten zelfden tijde onderscheidene posten waarnemen, en aangezien er verscheidene hunner ambtsgenooten zullen uitvallen en op wacht-geld gesteld worden, of men het niet aldus zoude kunnen dirigeren, dat degenen die twee en meer bedieningen waarnemen, zich met eene zouden moeten vergenoegen, om alzoo de uitvallende te kunnen plaatsen? Dit zoude, onzes zuziens, eenesdeels het land veel voordeel toebrengen, om reden er aldan onderscheidene wacht-gelden of pensioenen zouden worden uitgewonnen, en, ten anderen, zoude men menigen te vinde kunnen stellen; want, elk eerlijk man moet bij zich zelven gevoelen, dat het voor hem veel aangenamer is al werkende zijn noodruft te verdienen, dan wel het genadebrood te eten; bovendien, zoude men menig vader des huisgezins het kostje kunnen gunnen, en dit moet blijkbaar meer genoegen dan ongenoegen te weeg brengen. Bij stiller, rustiger en gunstiger tijden, of wanneer wij niet meer overladen zullen zijn, met een zoo groot aantal ambtenaren, zoude es als voren wel weder eene dubbele bekleeding kunnen plaats vinden; degeen, die hieromtrent zijne overtuiging gestand zoude durven te kennen geven, zoude toonen een

Te Breda, bij Broese & Comp.

---

ige en ruhdige te zijn, die niet van voor zich alleen zorgt, en geen het minste gevoel heeft voor, noch aangedaan is met het drukkende lot zijner medemenschen.

V. O.

LETTERKUNDIGE BERICHTEN.

Jacob Hobein, of hulde aan Vaderlandsche Edelmoedigheid, door H. T. ROSKES, met het motto Audendum est: Deus adjuvat fortes. Te Amsterdam, bij G. PORTIELJE, 1831, 8 vel, in 8°. de prijs is. . . . . *f* 0,30.

Het latijnsch motto doe den lezer geene te groote of gelouide verwachting omtrent deze hulde voeden. Zij is eene, zich niet boven het middelmatige verheffende, maar, zoo als blijkt, welmeenende uithoezeming, den onverschrokken matroos gewijd, en verschaft, uit dit laatste oogpunt beschouwd, bij de lezing eenige genoegen. Het uiterlijke, bewijst dat de heer Roskes ook kleinigheden door eene keurige uitvoering waarde weet te schenken.

Noord-Nederland bij het einde van 1830 *en het begin van* 1831, *dichtstuk, door R. W. VAN ROSSUM, Predikant te Nieuwenhoorn.* Te Delft bij B. BRUINS 1831; 24 bladz. in 8°. de prijs . . . . . *f* 0,40.

De zedigheid, waarmede de vervaardiger dezes dichtstuks zijn pareren kind het publiek aanbiedt, ontwapent de kritiek, die anders daarop nog al eenige aanmerkingen te maken zoude hebben. Wel is waar leveren deze bladzijden hier en daar echt dichterlijke gedachten op, maar doorgaans behelzen zij slechts herhaling van hetgeen, vooral in dezen tijd, reeds duizendmaal gezegd is. Ook de verbouw verraadt een zijne taal niet geheelmachtigen zanger, wien het echter noch aan aanleg, noch aan Vaderlandsliefde schijnt te ontbreken.

*** De Schrijver der Waarschuwing geplaatst in de Bredasche Courant de d°. 29 April jl., vermeent te moeten declareren, dat de bedoelde Persoon noch Familie noch Vriend van den Schrijver is, en dat de *onbetaalde Acceptatie* het resultaat is van eene onbetaalde Assignatie, welke na vijf maanden geleden, verzekerd werd dadelijk te zullen worden gehonoreerd.

Men vraagt een APOTHEKERS-GEZEL, tegen 1 Augustus aanstaande, voorzien van goede Getuigschriften. Adres onder de lett. N. N. aan de Boekhandelaars en Courantiers E. LION en ZOON, te Bosch. Brieven *franko*.

*** RAVENAIS & COMP., Koopmen in PARAPLUIEN, hebben de eer het publiek te berigten, dat zij hier zijn aangekomen met een groot en schoon assortiment van PARAPLUIEN en PARASOLS, tegen de goedkoopste prijzen en naar den laatsten smaak. Zij zijn uitgepakt in de Boomstraat N°. 18.

VASTE PRIJZEN.

ARNAUD, *Koopman in Lakens*, maakt aan het geëerd publiek bekend, dat hij alhier is gearriveerd en uitgepakt, in het Logement *den Ouden Prins*, bij J. VAN DER VLIET, met een SCHOON ASSORTIMENT, LAKENS, ZEPHIRIENNES, CASIMIRS in differente *Kleuren* en *Kwaliteiten*, alles tot een zeer Civielen prijs.

Zijn verblijf zal te BREDA niet langer zijn dan tot den 30sten dezer.

TE KOOP.

Een goed Gedresseerd, Mak en Trouw RIJPAARD, in zonderheid geschikt voor Militaire dienst, staande *thans* buiten Breda.

*** Bij den Boekverkooper C. C. SCHUTTERS, te Middelburg, wordt uitgegeven: Het door den Kunstschilder *C. Kimmel* zeer gelijkend en fraai in steendruk bewerkten Portret van den dapperen Matroos J. H. OBELN, Ridder van de Militaire Willems-Orde, 4de klasse. Prijs 75 Ct.

Dit Portret is voorzien met het Handschrift van R. Kodde.

NB. Hetzelve wordt niet in Commissie gezonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

Bij den Boekhandelaar C. M. PENRARI te *Amsterdam*, wordt heden uitgegeven:

J. C. J. VAN NOUHUYS, geschetst als *voorbeeld van Heldenmoed en Vaderlandsliefde* voor de NEDERLANDSCHE JEUGD, door C. VAN DER VLIET, in 8°. op *Klein Papier* in *Carton* met Gekleurde Platen voorstellende, *VAN SPEIJK als Burger-Matroos en als Luitenant der Marine*, en, Prijs . . . . . *f* 1-00.

Dezelve debiteert mede van C. VAN DER VLIET, het VIJFDE JAARBOEKJE DER STAD AMSTERDAM. Prijs bij Inteekening . . . . . *f* 1-20.

Te Breda, bij Broese & Comp., Boekhandelaren en Boekverkoopers.